

MANEVİ DANIŞMANLIK

**Ankara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Fakültesi**

Psikolojik Danışmada Manevi Boyuta ilişkin Ölçme ve Değerlendirme

---

- Psikolojik danışmada **değerlendirme**; «*psikolojik danışmanların danışan hakkında karar vermesine yardımcı olmak için sistematik bir bilgi toplama işlemidir*».
- Söz konusu bilgi, davranışların gözlenmesi, mülakat ve/veya standartlaştırılmış ölçme araçları yoluyla toplanır.

Psikolojik Danışmada Manevi Boyuta ilişkin Ölçme ve Değerlendirme

---

- Psikolojik danışman danışanla çalışırken manevi veya dini kavramları etkili ve etik bir şekilde kullanmadan önce, danışanın maneviyat ve din ile nasıl bir ilişki kurduğunu öğrenmelidir.
- Ölçme ve değerlendirme süreci, psikolojik danışmana danışan hakkında bilgi alma fırsatı tanır.

Psikolojik Danışmada Manevi Boyuta ilişkin Ölçme ve Değerlendirme

---

- Psikolojik danışmada maneviyatın değerlendirilmesinin **olası yararları**:
- Danışanın dünya görüşü hakkında daha iyi fikir edinmek,
- Müdahale sürecinin planlanmasına katkı sağlamak,
- Danışanın kendini tanımasını geliştirmek,
- Danışanın manevi gücünü destek kaynak olarak tanımlamak,
- Danışanın sorunlarının manevi problemlerle ne kadar ilişkisi olduğunu anlamak.

Maneviyatın Nicel Deęerlendirilmesi

- Maneviyatın Ölçülmesiyle İlgili Genel Konular
  - a. Teorik ve Kavramsal Konular
  - b. Psikometrik Konular
  - c. Örneklem Seçimi

Maneviyatın Nicel Deęerlendirilmesi

- Manevi Aşkınlık Ölçeęi
- Manevi İyi Oluş Ölçeęi
- Tanrı'ya Bağlanma Ölçeęi
- Çok Boyutlu Maneviyat Ölçeęi (Günlük manevi deneyimler, değerler/inançlar, affetme, özel dini uygulamalar, dini/manevi başa çıkma, dini destek vb.)

Maneviyatın Nicel Deęerlendirilmesi

- Tinsellik Ölçeęi, 15 madde (Karairmak ve Korkut, 2009)
- Manevi Yönelim Ölçeęi, 16 madde (Kasapoęlu, 2015)
- Spiritüel İyi Oluş Ölçeęi, 29 madde (Ekşi ve Kardaş, 2017)
- Maneviyat Ölçeęi-D, 6 madde (Demirci, 2017)
- Maneviyat Ölçeęi-Ş, 27 madde (Şirin, 2018)

Maneviyatın Nitel Deęerlendirilmesi

-
- **Manevi Tarih/Görüşme:** Terapötik ilişkide bir dizi açık uçlu soru sorarak danışanların manevi hikayelerini ortaya çıkarma.

Maneviyatın Nitel Deęerlendirilmesi

- **Manevi Tarih/Görüşme:**
- **İlk 3 oturum için:**
- Size göre maneviyat nedir?
- Sizi manevi olarak ne tatmin eder?
- Yaşamınızda maneviyat ve din ne kadar önemlidir?
- Kendinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Maneviyatın Nitel Deęerlendirilmesi

- **Manevi Tarih/Görüşme:**
- **Terapötik ilişki geliştikçe:**
- Çocukluęunuz řu anki maneviyatınızı nasıl etkiledi?
- Hayatınızdaki en derin tanrı deneyiminiz neler oldu?
- Maneviyatınız günlük sorunlarınızla başa çıkmanızda nasıl yardımcı olur?

Maneviyatın Nitel Deęerlendirilmesi

- **Cümle Tamamlama Testleri:**
- «Bence maneviyat....»
- «Tanrıyla ilişkim....»
- «Anlamlı bir yaşam....»

Maneviyatın Nitel Deęerlendirilmesi

- **Manevi Zaman izelgeleri:**
- Zaman izelgesi, kronolojik sıraya göre düzenlenmiş ve bir hat boyunca bireyin yaşam olaylarını sıraladığı bir dizidir.
- Danışanlar manevi gelişimlerinin, inançlarının ve eylemlerinin en dikkat çekici anlarını göstermek üzere manevi zaman çizelgeleri oluşturabilirler.

Maneviyatın Nitel Deęerlendirilmesi

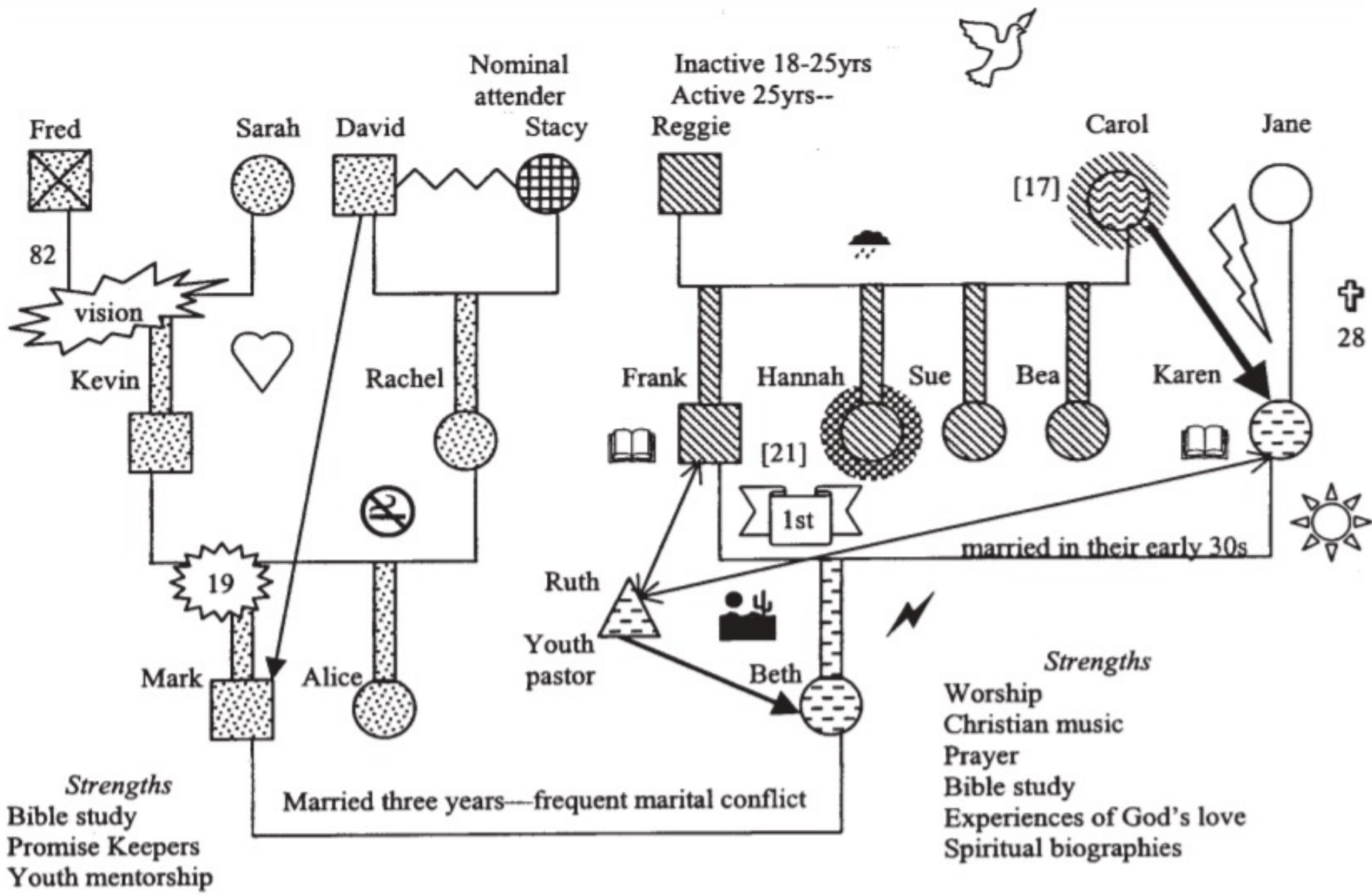
- **Manevi Zaman izelgeleri:**

- «Şu anki manevi inançlarına ve eylemlerine biçim veren olayları içeren bir zaman çizelgesi yapmanı istiyorum. İstedigin sayıda önemli anı dahil edebilirsin.»

Maneviyatın Nitel Deęerlendirilmesi

- **Manevi Genogram (Soyaęacı):**
- Danışanın ailesinin manevi doğası hakkında bilgi toplamak amacıyla kullanılır.
- Aile bireylerinin dini ve manevi bağlarını, ilişkilerini ve çatışmalarını ortaya koyan bir çeşit haritadır.

Maneviyatın Nitel Deęerlendirilmesi

- **Manevi Eko-harita:** Psikolojik danışmanlar tarafından, danışanların ve ailelerinin manevi ilgi alanlarını görsel olarak tanımlamak için kullanılır.
- Genogramlar, aileleri belirli bir zaman aralığında, eko-haritalar ise bir saha içinde betimlemektedir.

